

ЕМОЦІЙНА ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: НОВИЙ ВИКЛИК ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТІВ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Джеремі Нокса «Університети мають реагувати на емоційну залежність студентів від штучного інтелекту».

У ній автор аналізує явище зростаючої емоційної прив'язаності студентів до інструментів штучного інтелекту та пояснює, чому ця проблема виходить далеко за межі академічної доброчесності й технологічної грамотності. Студент зізнається, що інколи звертається до ChatGPT не лише за допомогою в навчанні, а як до емоційної опори, яка «пам'ятає» його переживання і реагує стабільно та без осуду. Цей приклад вписується у більш широкий контекст зростання психологічних труднощів у студентів. За даними британських досліджень, серйозні проблеми з психічним здоров'ям у студентському середовищі майже утричі зросли з 2016 року, а відчуття самотності стало системною рисою університетського життя. У такій ситуації штучний інтелект легко сприймається як зручний заміник людської участі: він доступний цілодобово, відповідає ввічливо, не демонструє нетерпіння і створює ілюзію уваги. Але ж ми в курсі, що ШІ не

має власної емпатії, розуміння контексту чи відповідальності за наслідки взаємодії з людиною. Його «підтримка» є результатом статистичного відтворення мовних шаблонів, а не реального розуміння людського стану. Особливу небезпеку становить те, що емоційно насичені відповіді ШІ можуть формувати хибне відчуття безпеки, особливо – у психологічно вразливих студентів. У критичних ситуаціях це може віддалити людину від живої підтримки, поглиблюючи її ізоляцію. Питання полягає не в забороні технологій, а в усвідомленні меж їхнього застосування. Джеремі підкреслює, що університети мають реагувати системно: розвивати у студентів здатність критично осмислювати власні емоційні очікування від технологій, відрізняти автоматизовані відповіді від людської взаємодії та не делегувати емоційну роботу машинам. Освітні інституції повинні інвестувати у живі форми підтримки, культуру взаємної уваги й розвиток емоційної компетентності. У підсумку автор робить висновок, що емоційна залежність від штучного інтелекту є симптомом більш глибоких проблем сучасного університетського середовища. Відповідь на неї має полягати не в технологічному оптимізмі чи побоюванні, а у відновленні людського виміру освіти як простору підтримки, відповідальності й живих соціальних зв'язків.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/7N8Um>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_Науковцям_новини
#НРАТ_Освітнянам_новини #НРАТ_TimesHigherEducation

2025-12-30

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів